

INTERVJU Hidajet Bišćević, generalni sekretar RCC-a

Kriza ugrožava stabilnost regije

Nije mogao biti teži trenutak za ekonomski udar na jugoistočnu Evropu

• BiH je nedovršena priča • Uloga Hrvatske i Srbije

Razgovarao:
Tarik LAZOVIĆ

Globalna ekonomska kriza nije se mogla desiti u težem trenutku po region jugoistočne Evrope, ocjenjuje u intervjuu za „Dnevni avaz“ Hidajet Bišćević, generalni sekretar Vijeća za regionalnu saradnju (RCC). Ovo regionalno tijelo već je upozorilo Evropsku uniju da bi posljedice ekonomske krize, ako ne budu zaustavljene, mogle izazvati i dublju političku krizu i destabilizaciju regiona.

Ugrožene investicije

- Regija je tek počela izlaziti iz ratne i poratne zone i počela učvršćivati proces konsolidacije mira, izgradnje država i institucija, a dolazi nam krizni udar - kaže Bišćević.

□ **Kakve su Vaše procjene o snazi kojom će se globalna finansijska kriza odraziti na države ovog regiona te o**

načinu na koji su se države odlučile boriti protiv toga?

- Nema sumnje da će se ekonomska kriza preliti i na naš dio kontinenta. Nitko nije izolirani otok. Udaru krize ne može se suprotstaviti samo na nacionalnoj razini. Najteže od svega je vrijeme izbivanja krize. Regija je tek počela izlaziti iz ratne i poratne zone. Naglašavam, tek počela. Živimo nedovršeni mir, nedovršenu tranziciju, nedovršenu izgradnju samostojecih država, nedovršenu društvenu stabilizaciju. U tim uvjetima u kojima je ključ u ekonomskom rastu i snažnom zamahu nacionalnih ekonomija dolazi krizni udar koji ugrožava investicije, energetsku sigurnost, dakle same temeljne interese zemalja regije.

□ **EU je odlučila u tome pomoći, kao i međunarodne finansijske institucije, ali hoće li to biti dovoljno?**

- EU je i dalje s regijom, to je najvažnije.

Bišćević: Ustavne promjene u BiH su ključne

Zemlje članice zaokupljene su vlastitim naporima da se suoče s krizom. Ali, politička stabilnost regije ovisi o tomu da se ne dopusti zaustavljanje ekonomskih aktivnosti. EU ostaje privržena politici proširenja i to je važno. Ali, ponavljam, odgovornost je obostrana, jer poruka iz Brisela danas je jednostavna - ubrzajte reforme, riješite otvorena pitanja. U suprotnom, dat ćete argument onima koji nisu posve oduševljeni proširenjem.

Druge teme

□ **Može li politička situacija unutar BiH, tačnije politički problemi, destabilizirati region, odnosno, o čemu su nedavno pisali američki mediji, izazvati „intervenciju“ drugih država iz regiona - Srbije i Hrvatske?**

- BiH je ključ dovršetka nove, trajne sigurnosne arhitekture ovog dijela Evrope. BiH je ona središnja kuća, za sada s još nedovršenom pričom o rasporedu i uređenju unutarnjih soba, ali želim vjerovati da će poruke o tomu da vremena više nema napretek, jer se pozornost svijeta okrene drugim temama i područjima, povećati svijest o povišenoj odgovornosti ovog naraštaja političara. Ubrzati dogovore o trajnom ustavnom uređenju zemlje je ključno, jer sve drugo je put u stagnaciju i zaostajanje. Više od toga ne usudujem se ni pomisliti. Sve dok postoje škole mišljenja koje vjeruju u neke druge scenarije, gdje god bile, ostaju žive neke vibracije neizvjesnosti.

□ **Imaju li Hrvatska i Srbija u tome konstruktivnu ili neku drugu ulogu?**

- Naravno da je za dvije ključne susjedne države, Hrvatsku i Srbiju, trajna stabilnost regije trajni interes. Zar bi se itko usudio vjerovati da bi netko u današnjim međunarodnim prilikama, s ovom krizom na vratu i s euroatlantskim aspiracijama, mogao imati neke druge ciljeve i interese. Stoga, vjerujem da bi stupanj spremnosti da se iz Beograda i Zagreba podupru potezi koji vode stabilizaciji i trajnom rješenju u BiH mogli biti ključ približavanja Uniji.

Vize uvod u socijalnu bombu

□ **Kako vidite napredak država regiona koje još nemaju bezvizni režim prema ispunjavanju kriterija koje je postavila Unija?**

- U ekonomskim i socijalnim okolnostima postojeći režim objektivno je uvod u eksploziju socijalne bombe. Živjeti krizu i nemati

pristup ima psihološku, pa i političku stranu problema. Sa strane EU je zamjetna određena sporost i nevoljnost. Tamo gdje neki ministar vanjskih poslova prepoznaje važnost tog pitanja, pita se i ministar unutarnjih poslova, a on mjeri neku drugu vrstu osjetljivosti.